

Ipartörténeti kiállítás Szászrégenben

Kilencven évvel ezelőtt készült az első csónak

Fotó: Vajda György

Különleges, érdekes ipartörténeti kiállítás nyílt a szászrégeni művelődési ház kistermében abból az alkalomból, hogy a Maros parti városban 90 évvel ezelőtt építették az első csónakot. Szászrégen a 19–20. században a fafeldolgozás fontos ipari központja volt, ahol több fűrészgyár működött. Az egyik ipari egység részlegeként 1932-ben hozzáfogtak a csónaképítéshez. A kiállítás ötletgazdája, kez-

deményezője, kurátora, Varga István **faipari mérnök, szaknácsadó a helyszínen tárlatvezetést is vállal. Együtt tekintetük át a szászrégeni csónakgyártás kilenc évtizedes történetét.**

Vajda György

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Jön a téli időszámítás

Október utolsó vasárnapjától kezdődik a téli időszámítás, így 30-án éjszaka 4 órakor 3 órára kell visszaállítani az órát.

„Félidős” számvetés

A mandátum felénél két év eredményeiről és kezdeményezéseiről számolt be csütörtökön Kovács-Mihály Levente, a marosvásárhelyi RMDSZ elnöke, Portik Vilmos alpolgármester és Frunda Csenge, az önkormányzati képviselők frakcióvezetője.

3.

Marosvásárhelyen is utcára vonultak

Október 27-én délben a CNSLR-Frăția országos szak szervezeti tömb a fővárosban és az ország több nagyvárosában sztrájkorséget szervezett. A szakszervezetek elsősorban a kormány válságkezelő intézkedéseit sürgetik.

4.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Nyugdíjasbotrányszag

Benedek István

Megint hajba kapott a nyugdíjemelés kapcsán a kormánykoalíció két nagy pártja. A nyilvánosság előtt azonban egyelőre csak cica harc zajlik, mindkét alakulat igyekszik hízlelni a választóknak, és közben finoman kóstolgatni a „partnert”. A háttérben viszont komoly a baj, ami akár magát a koalíciót is nyugdíjba küldheti.

A kormány valójában kutyaszorítóban van. A híres uniós újjáépítési alapok kiutalásának, amikből fűt-fát megígérték a következő esztendőkre, volt egyebek mellett egy olyan feltétele, hogy a nyugdíjakra költött pénzkeret nem haladhatja meg az ország bruttó nemzeti össztermékének 9,4%-át. A gond ott van, hogy ebből a keretből nem tudják az infláció mértékének megfelelően emelni az összes nyugdíjakat. Azaz a hozzájárulás-alapú tisztességes nyugdíjaknak az emelésére bőven jutna, egyes adatok szerint akár 27%-os emelésre is, de az évek során a különböző kiváltságos rétegeknek bőkezűen osztogatott speciális nyugdíjakkal együtt már nem futja az emelésre a megszabott keretből. A napokban a kormányfő és a munkaügyi miniszter is értetlenkedett egy sort, mintha nem tudták volna, hogy ez a bizonyos 9,4%-os határ honnan termett. A valóságban pontosan tudják, hogy az ő felkent kezük írta alá ezt is, az összes többi feltétellel együtt.

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

28., péntek

A Nap kel
7 óra 57 perckor,
lenyugszik
18 óra 14 perckor.
Az év 301. napja,
hátravan 64 nap.

IDŐJÁRÁS

Részben napos idő

Hőmérséklet:
max. 18 °C
min. 5 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker 25, 6, 15, 8, 34 +1 **NOROC PLUS:** 8 1 8 3 2 7

40 9, 37, 36, 18, 32, 21 **SUPER NOROC:** 4 3 4 0 6 5

69 16, 30, 2, 9, 25, 1 **NOROC:** 2 5 8 1 8 6 5

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Nemzetközi színháztudományi konferencia

November 3. és 5-e között a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem doktori iskolája nemzetközi színháztudományi konferenciát szervez a Stúdió Színház előcsarnokában. Többek között bemutatják a doktori iskolában részt vevő szerzők legújabb köteteit, illetve Kovács Levente rendező, tanár Életforma, nem hivatali című szakkönyvét. A továbbiakban a doktori iskolai hallgatók, illetve tanárok, jeles szakemberek szakelőadásokat tartanak, illetve több kutatási projektet is bemutatnak.

Gyermekzene-fesztivál

November 5-én és 6-án 10 és 18 óra között a Sapientia EMTE marosvásárhelyi campusában a Cractivity Kids Egyesület szervezésében interaktív gyermekzene-fesztivált tartanak. A Tiberius vonósnyegyes leckeangversenyt tart. Mentsük meg a lá hangot címmel interaktív zeneszerzés lesz, és egy játékos barangolás világhírű zeneszerzők világába. A gyerekek zenés műhelyfoglalkozáson, táncoktatáson és egyéb szórakoztató tevékenységeken vehetnek részt.

A Funkorporation a Marosvásárhelyi Rádióban

Október 30-án, vasárnap 18 órától a Marosvásárhelyi Rádióban a rádió Kotta című élőzenei műsorának vendége a 2011-ben alakult Funkorporation együttes. A ma már többnyire kolozsvári tagokból álló együttes az évek során sok sikeres koncertet tartott Romániában. Fellépett többek között az Electric Castel, Untold fesztiválokon és Tusványoson. Zenei hangzásában helyet kap a funky groove népzenei elemekkel, egy kis dzsesszsel, skával, reggae-vel keverve. Tagok: Székely Erika – vokál, Sárkány Szilárd – gitár, Sándor László – basszusgitár, Bajusz Gábor – dobok, Balla Szabolcs – szaxofon, Túrós Tamás – harmonika, Szakács Zsolt – trombita, Puja Barna – trombita. A rádióstúdió termébe a belépés díjtalan.

Átadják a felújított iskolaépületet

Hétfőn, október 31-én tartják a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum és a Református Kollégium felújított épületének átadási ünnepségét. Az esemény délelőtt 10 órától hálaadó istentisztelettel kezdődik a marosvásárhelyi Vártemplomban, majd az iskolaudvaron folytatódik ünnepi műsorral.

Ittasan vezetett

Október 26-án Segesden értesítették a rendőrséget, hogy egy 58 éves embert halálra gázoltak. A rendőrök kiderítették, hogy az elkövető (egy 38 éves apoldi férfi) ittasan vezetett, leheletében 1,18 mg/liter alkohol volt. Tettéért büntető eljárást indítottak ellene.

*Isten éltesse!

Ma SIMON, holnap NARCISZ napja. NARCISZ: a Nárcisszusz férfinevű nő párja. Nem a virágnévből, hanem egy saját szépségébe beleszerető ifjú görög pásztor, Narkisszosz nevéből vált ismertté. A fiúról kapta a nevét a tavasz egyik szép korai növénye.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. október 27.

1 EUR	4,8890
1 USD	4,8734
100 HUF	1,1946
1 g ARANY	260,2700

Vasárnap este lesz az Erdély dala döntője

Hét dal mérkőzik meg vasárnap este 8 órától egy élőben közvetített showműsorban az Erdély dala címért.

A Magyar Ifjúsági Értekezlet által életre hívott dalverseny a tavasz végén indult. A kiírás szerint olyan dalokat vártak Erdélyben élő vagy erdélyi származású dalszerzők tollából, amiket minden erdélyi magyar fiatal magáénak érezhet, ami magában foglalja az „ittthon lenni Erdélyben” életerzést.

A zsűritagok, Keresztes Ildikó, Baggossy Norbert, Lukács Laci és Dorogi Péter hat dalt választottak ki, egyet pedig a közönség juttathatott tovább a döntőbe. Így állt fel a döntős dalok listája:

- Álljunk meg! – Ugyanúgy szeretnek
- A csajod – Ide tartozom
- Végtelen Sziget – Csillagok
- Frunzea Dávid – Népi kavalkád
- Koszika – Te vagy a minden

- DreamFlow – Itt boldog vagyok
- Szintaxis – Lassú vonatok

A dalszerzők és az előadók október 3. és 6. között egy intenzív alkotótáborban vettek részt, ahol mentorok segítségével (Tarján Zsófi, Vizi Imre, Schoblocher Barbara) tökéletesítették a dalokat.

A vasárnap esti döntő során a zsűri helyszíni értékelése és pontjai mellett a közönség 5. zsűritagként befolyásolhatja a verseny alakulását a szavazatok által, amelyek beszámítanak majd a végleges pontozásba is. A közönségnek egy teljes napja lesz szavazni, hiszen a döntőt megelőző este már aktiválódik a szavazási rendszer. Ezzel kapcsolatban minden hasznos információ elérhető lesz az Erdély dala Facebook-oldalán.

A legtöbb szavazatot beküldő szurkolót pedig egy 1000 lej értékű üzemi

anyagkártyával ajándékozzuk meg a MOL jóvoltából!

Az Erdély dala verseny győztese egy brandelt turnébuszt és videoklip-készítést nyer, illetve lehetősége nyílik fellépni különböző fesztiválokon. A 2. és 3. helyezett zenekar is nyereményekben részesül, amelyek a csapat további boldogulását szolgálják majd. Továbbá az ÉMKISZ is átadja különdíját, az A Legszebb Erdélyi Magyar Dal kitüntetését.

Az Erdély dala döntőjét vasárnap (október 30-án) este 8 órától élőben közvetíti az Erdélyi Magyar Televízió, az Erdély dala és a MIÉRT Facebook-oldalakon is követni lehet a műsort.

Az Erdély dala Instagram- és TikTok-oldalán extra tartalmak találhatóak a zenekarokról, próbákról, stúdiómunkálatokról és a döntő előkészületeiről. (közlemény)

ERDÉLY DALA

Október 30-án vasárnap 20 órától!

DÖNTŐ

Élőben az ÉTV-n és a facebookon!

Forrás: az Erdély dala Facebook-oldala

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Október 28., péntek:

- * 18.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: Chindia Târgoviște – Botosáni FC (Szuperliga, 16. forduló)
- * 21.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: Universitatea 1948 Craiova – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 16. forduló)
- * 21.00 óra, M4 Sport: Mezőkövesd Zsóry FC – Kisvárdai Master Good (NB I, 13. forduló)

Október 29., szombat:

- * 12.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Zsilvásárhelyi Viitorul Pandurii – Bukaresti CSA Steaua (2. liga, 12. forduló)
- * 15.15 óra, M4 Sport: Budapest Honvéd – MOL Fehérvár FC (NB I, 13. forduló)
- * 18.00 óra, M4 Sport +: Kecse-

méti TE – Debreceni VSC (NB I, 13. forduló)

- * 19.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: FC Voluntari – Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 16. forduló)
- * 20.30 óra, M4 Sport +: Paksi FC – Vasas FC (NB I, 13. forduló)
- * 21.30 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – CSU Craiova (Szuperliga, 16. forduló)

Október 30., vasárnap:

- * 11.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Brassói FC – Újszentesi CSC (2. liga, 12. forduló)
- * 16.00 óra, M4 Sport: Újpest FC – Puskás Akadémia FC (NB I, 13. forduló)
- * 18.15 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: Aradi UTA –

Campionii FC Argeș Pitești (Szuperliga, 16. forduló)

- * 18.30 óra, M4 Sport: Ferencvárosi TC – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 13. forduló)
- * 21.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Bukaresti Rapid 1923 – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 16. forduló)

Október 31., hétfő:

- * 18.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1: CS Mioveni – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 16. forduló)
- * 21.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1: Kolozsvári FCU – Bukaresti FCȘB (Szuperliga, 16. forduló)
- * 21.00 óra, M4 Sport: Pécsi MFC – Szeged-Csanád Grosics Akadémia (NB II, 14. forduló)

RENDEZVÉNYEK

Megemlékezés Székelyföld autonómiájának napján

Október 30-án 17.30 órától a Székely Nemzeti Tanács a Székelyföld autonómiájának napján gyertyás, fáklás menetet szervez a marosvásárhelyi Székely vértanúk emlékművénel. A Tamási Áron-emlékévben – a hagyománynak megfelelően – Székelyföld autonómiájának napján délelőtt templomainkban lesz megemlékező istentisztelet, mise, 17.30-kor pedig egyszerre fognak felleobanni Székelyföldön az őrtüzek lángjai. Marosszék minden kistáján lesz őrtűz, a Sóvidéken, a Kis-Küküllő mentén, a Nyáradmentén, a Felső-Maros mentén és a Székely Mezőségeen. A marosvásárhelyi helyszínen Makfalva, Szolokma, Küsmöd, Abod képviselői is jelen lesznek. Csatlakoznak az akcióhoz Szováta, Nagyernye,

Nyáradkarácson, Székelykaskad, Cserefalva, Sárpatok (részlet vesznek a hagyományörző huszáralakulatok), Póka és Mezőpanit képviselői is. A jobbágyfalvi templom udvaráról az MTVA élő kapcsolatban tudósít az eseményről.

Zongoraest Szászrégenben

Október 28-án, pénteken 18 órától a szászrégeni Eugen Nicoară művelődési ház nagytermében fellép Máthé Péter zongoraművész. Műsoron J. S. Bach-, W. A. Mozart-, Chopin-, Fr. Liszt- és G. Enescu-művek. A belépés díjtalan.

A Látó vendége Láng Orsolya

November 2-án, szerdán 17.30-tól a Gemma Book Café-ban a Látó szépirodalmi folyóirat vendége Láng Orsolya költő, filmes, könyvillusztrátor. A szerzővel legújabb, Személyes okok című kötetéről (Prae Kiadó – Lector Kiadó, 2021) Codău Annamária, a Látó szerkesztője beszélget.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Sajtótájékoztatót tartott az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete

„Félidős” számvetés

A mandátum felénél két év eredményeiről és kezdeményezéseiről számolt be csütörtökön Kovács-Mihály Levente, a marosvásárhelyi RMDSZ elnöke, Portik Vilmos alpolgármester és Frunda Csenge, az önkormányzati képviselők frakcióvezetője.

Mezey Sarolta

Egy élhetőbb városért dolgoznak

Kovács-Mihály Levente kiemelte, hogy a városi tanács RMDSZ-es frakciója teljesen kicserélődött, az új testület lelkes hozzáállással próbálta képviselni a városlakók gondjait. A legfontosabb, hogy attitűdváltás történt, fogékonyak a közönség felvetéseire és javaslataira. Ezért vezették be az utcafórumokat, amelyeket folytatni kívánnak, akárcsak a rétegtalálkozókat, hiszen szükségesnek tartják a tanintézmények, az egyházak, egészségügyi intézmények képviselőivel való találkozókat és a problémafelvetést. A frakciónak számos kezdeményezése volt, javaslatára iskolabuszokat indítottak, a felújítás alatt álló műemlékekre nyomtatott védőhálókat helyeztek, részt vállaltak a népszámlálás sikeres menetében. Marosvásárhelyen lehetőség adódott, hogy buszokban, egyházaknál is elvégezzék a népszámlálást.

– Azért dolgozunk, hogy élhetőbb város legyen Marosvásárhely – fogalmazott Kovács-Mihály Levente.

Sok feladat vár a frakcióra

Fruna Csenge, az RMDSZ-tanácsosok frakcióvezetője hangsúlyozta, hogy a 11 tanács tag egy csapatként azért dolgozik, hogy Vásárhely fejlődő, XXI. századi város legyen, s hogy az itt lakókat büszkeség töltse el, hogy ebben a városban élnek.

– Az elmúlt két évben a frakció bebizonyította, hogy Soós Zoltán polgármester legfontosabb és megbízható partnere. A tanácsosok az elmúlt időszakban olyan témákkal foglalkoztak, amelyekhez a szakértelmük elengedhetetlen volt. Kelemen Márton a Somostető és az állatkert, továbbá a Városi Sportklub újraszervezésével foglalkozott, Iszlai Tamás a Dózsa György út, a kerülőút, valamint a város általános rendezési tervének kidolgozásával, Jakab István a sportpályázatok kiírásának újragondolásával, Berecki Sándor és Tamási Zoltán az ösztöndíjrendszerek újragondolásával és az elmaradások kifizetésével, illetve a történelmi egyházakkal való kapcsolattartással, Kakassy Blanka a kismamák és -babák támogatásával, Venczi János a mélyszegénységben élők megsegítésével, W. Szabó Péter az E-on reality program elindításával, Szabó

Árpád a tömbházak hőszigetelésével, Portik Vilmos pedig az alpolgármesteri teendőkkal foglalkozott – foglalta össze a képviselő-csoport tevékenységét a frakcióvezető, majd hozzátette, hogy átgondolták az újszülött-támogatást, ennek nyomán ezer lejjel segítik a kismamákat. Bevezették a nagycsaládosokártyát, amely a háromnál több gyermekes családoknak nyújt kedvezményes belépést a Vikendre, az állatkertbe. Elindult a helyi roncsautóprogram, amelynek köszönhetően egy év alatt 200 roncsból szabadult meg a város, továbbá 80 családot segítettek tűzifával a hideg időben.

Jelentős előrelépés az éltanulóknak járó ösztöndíjak maradéktalan kifizetése, ezenkívül létrehozták az Excelsior és a Gaudeamus ösztöndíjakat. Az egyházaknak szánt támogatást 30 százalékkal növelték, s a Tulipán utcai református egyházközséget hozzásegítették ahhoz, hogy temploma legyen.

– Félidőben vagyunk, sok feladat áll még előttünk – állapította meg a frakcióvezető.

A lakosság jogos elvárásait kell szem előtt tartani

– Nem látványos, 50 emeletes toronyházak építését várják el tőlünk, hanem olyan feladatkörök teljesítését, amelyek működőképessé teszik a várost. Ezzel bíztok meg a polgármester. Ha hibázunk, működészavar áll be. Olyan területeken dolgozunk, amelyek az emberek jólétéhez kötődnek. A lakosság joga várja el, hogy jól teljesítsen a helyi rendőrség, jól szervezett legyen a tömegközlekedés. Mindkét területen nagyon mélyről kell felemelkedni, és mentalitásváltásra van szükség. A lakosságot csak akkor lehet rábírni, hogy a tömegközlekedést vegye igénybe, ha a buszok megfelelőek, pontosan érkeznek, betartják a menetrendet, tehát ha minőségi ugrás következik be. Azon dolgozunk, hogy Marosvásárhelyen érdemes legyen a tömegközlekedést igénybe venni. Ami a helyi rendőrséget illeti, a lakosság részéről nagy az elvárás velük szemben, de nincsenek rendelkezésre álló autók, adó-vevő készülékeket kellett beszerezni. Minden nehézség ellenére az embereknek érezniük kell, hogy a helyi rendőrség jelen van. Az utóbbi két évben több büntetést róttak ki, visszaszorították a koldulást, az összevissza parkolást – fogalmazott Portik Vilmos.

Újságírói kérdésekre válaszolva Kovács-Mihály Levente elmondta, hogy a kétnyelvű utcanévtáblák kihelyezése folyamatban van, a Sütő András-szobor kivitelezéséhez ötletpályázatot hirdettek, s a katolikus iskola ügyében is lépések történtek.

Az RMDSZ-frakció támogatni fogja a Maroson átívelő új hid megépítését, de ehhez szakemberek véleményét kéri ki.

Minden európai tárgyalópartner támogatja Románia schengeni csatlakozását

Minden európai tárgyalópartner támogatja Románia schengeni csatlakozását, viszont Hollandiának fenntartásai vannak – jelentette ki csütörtökön Nicolae Ciucă miniszterelnök.

A kormányfő Brüsszelben nyilatkozott román újságíróknak, miután véget ért kétnapos látogatása, amelynek során többek között Jens Stoltenberg NATO-főtitkárral és Ursula von der Leyen európai bizottsági elnökkel folytatott megbeszélést. Ciucă szerint minden tárgyalópartner támogatja hazája schengeni övezethez való csatlakozását, ugyanakkor elismerte, hogy Hollandiának fenntartásai vannak.

Ciucă szerint a Románia felkészültségét értékelő európai jelentés kedvező következtetéseket fogalmazott meg az ország számára. A kormányfő megerősítette azt a korábban a román médiában kiszivárgott hírt, miszerint Hollandia nem vett részt a felmérésben, nehezményezve, hogy az értékelés nem terjed ki elég területre.

Ciucă közölte, hogy Lucian Bode belügyminiszter levelet írt holland kollégájának, javasolva, hogy országa is vegyen

részt egy kiegészítő vizsgálatban, amely Románia felkészültségét lenne hivatott vizsgálni.

A kormányfő reményének adott hangot, hogy hamarosan lezárul a román igazságszolgáltatás brüsszeli megfigyelését szolgáló, úgynevezett együttműködési és ellenőrzési mechanizmus is. Ciucă szerint erre „jó kilátások” vannak.

Romániában azt követően éledtek fel a schengeni remények, hogy idén a csatlakozást korábban ellenző Németország és Franciaország részéről is bátorító jelzések érkeztek. Bogdan Aureescu külügyminiszter szerint Finnország sem fog már vétót emelni, miután a román diplomácia is közbenjárt Törökország-nál a finn és svéd NATO-tagság elfogadása érdekében.

Október 12-én Mark Rutte holland kormányfő romániai látogatásán úgy nyilatkozott, hogy Hollandia nem ellenzi elvből Románia schengeni csatlakozását, de Bukarestnek valamennyi feltételt teljesítenie kell. Rutte szerint korrekt és átlátható módon kell ellenőrizni a feltételeket. Elismerte, hogy Románia sok lépést tett a jó irányba, de – mint mondta – szerkezetileg erősebb jogállammá kell válnia. (MTI)

Ország – világ

A PNRR esetleges kiigazításairól is tárgyaltak

A nyugdíjkiadásokat a bruttó hazai termék 9,4 százalékára korlátozó PNRR-előírás módosításáról is tárgyalt Nicolae Ciucă miniszterelnök az Európai Bizottság (EB) elnökével. Erről a kétnapos brüsszeli látogatásának eredményeit ismertető csütörtöki sajtótájékoztatón beszélt a kormányfő. Ciucă közlése szerint az Ursula Von der Leyennel folytatott szerdai egyeztetésen többek között arról is szó esett, miként lehet „kiigazítani” a román helyreállítási tervbe (PNRR) foglalt bizonyos célkitűzéseket és mérföldköveket annak érdekében, hogy teljesíthetők legyenek 2026-ig. Nicolae Ciucă hangsúlyozta, az EB elnökével csak „elviükben” tárgyaltak a témáról, a technikai részleteket a szakértők beszélnek majd meg. (Agerpres)

Veszélyhelyzet hulladékválság miatt

Veszélyhelyzetet hirdetett az országos vészhelyzeti bizottság (CNSU) a hulladékválsággal küzdő Máramaros megye területén – közölte csütörtökön a kormány sajtóirodája. A CNSU döntése értelmében a működési engedéllyel rendelkező hulladéklerakó nélkül maradt Máramaros megye háztartási szemétét a Bihar megyében, Nagyváradon működő, hatóságilag engedélyezett szolgáltatók fogják a következő hat hónapban kezelni és tárolni az illetékes hatóságok által megkövetelt szerződés alapján. A Máramaros megyei prefektusi hivatalnak ez idő alatt havonta jelentést kell tennie a helyzet rendezése érdekében tett intézkedésekről. Az Adevarul című lap szerint Nagyvárad és a megye további 30 településén (a 71 közül) október elseje óta nem szállítja el a háztartási hulladékot a helyi szolgáltató, mivel a Maros megyei kerületi regionális hulladéklerakó (IRIDEX) a Maros megyei tanács szeptember 30-i átiratára hivatkozva felmondta vele a szerződést. (MTI)

Vádemelés nélkül lezárták a Ponta-Blair-aktát

Ejtették a vádak, és lezárták az ügyészek az úgynevezett Ponta-Blair-aktát, amelyben a korrupcióellenes ügyészség (DNA) befolyással való visszaéléssel és pénzmossással gyanúsította Victor Ponta volt miniszterelnököt – derült ki a politikus közösségi oldalán csütörtökön közzétett bejegyzésből. A DNA ploiești-i részlege által 2016-ban indított büntető eljárás során azzal gyanúsították meg Pontát, hogy 2012 márciusában a PSD elnökeként egy 220 ezer eurós adományért cserébe befutó parlamenti helyet ígért a PSD jelöltlistáján egy üzletembernek. A DNA akkori közlése szerint ebből a pénzből törlesztette a PSD egyik alapítványa Tony Blair volt brit kormányfő tiszteletdíját, aki részt vett 2012 márciusában egy bukaresti konferencián. A DNA úgy értékelte, hogy a 2012 tavaszán még ellenzéki levő Ponta jogosulatlan választási előnyre tett szert nemzetközi hírvé személység társaságban mutatkozva. Az ügyben 2016 októberében zár alá helyezték Ponta egyik házáat, és egy időre hatósági felügyeletet is elrendelt az ügyészség a volt miniszterelnök ellen. (MTI)

Nyugdíjasbotrányszag

(Folytatás az 1. oldalról)

Az más kérdés, hogy esetleg nem értik meg ennek a gyakorlati vonatkozásait, arra meg már biztosan nem terjed ki a hozzáértésük, hogy miként lehetne úgy fejleszteni a gazdaságot, hogy az össztermék közel tizedéből mindenkinek fusson rendes nyugdíjra. De elsősorban azoknak, akik befizetéssel is hozzájárultak a nyugdíjasszához.

Így most jelenleg kilincselés megy, de még erre sem képesek politikai áskálódás nélkül. Az már egy hónapja tudott volt, hogy a kormányfő október végén kilátogat a brüsszeli fejesekhez, és nyíltan be is ismerte, az épp lezajlott viziten kérte a nagy bizottság elnökszavától, hogy szép hazánkat mentsék fel e 9,4%-os megkötés alól. A koalíció valódi hangulatáról sokat elárul, hogy egy hónapja, amikor a kormányfő brüsszeli látogatását beharangozták, a partner szocik elnöke még azt mondta, hogy ő is meglobbuzni, de aztán maradt itthon. Borítékolni lehet, hogy ha a tábornok kéregető ostroma nem jár sikerrel, akkor hátha támadás következik, ami régi és gyakran alkalmazott fegyver a balos arzenálban. A nyugdíjemelésben, pláne az előttünk álló tél várható nehézségeit is beszámítva, van akkora politikai tét, ami már megérhet egy igazi összecsapást, mert szavazatok millióit garantálja a nyertesnek. De ha a dolgok nem is fajulnak idáig, távlatilag az is katasztrófa az ország és adófizetői számára, ha a nyugdíjakra majdnem többet kell költeni, mint oktatásra, egészségügyre és védelmi kiadásokra együttesen, miközben öt-hatmillió aktív munkavállaló menekült külföldre megélni, és további százakkal fogják meg követni őket. Értelmes kormányzat kéregetés helyett eltörölné a különleges nyugdíjakat, és megpróbálná hazacsábítani a kíváncsított aktív munkakerőt. De olyan kaliberű vezetők még nem teremnek a régi alföldön.

Kilencven évvel ezelőtt készült az első csónak

(Folytatás az 1. oldalról)

Ipartörténeti epizódok

A Kelemen- és a Görgényi-havasok közelsége miatt Szászrégen a 19. század végén, az iparosodás fejlődésével a fafeldolgozás egyik regionális központjává vált. Mint ismeretes, a hegyekben kitermelt rönköket évszázadokon át a Maros völgyéből a folyón tutajjal szállították az Osztrák–Magyar Monarchia nagyvárosaiba. 1872 és 1948 között több fűrészgyár is működött a városban. Sajátos tulajdonságainak köszönhetően a lucfenyőből (hangszerfenyő), könnyű elérhetősége miatt – ma is a Görgényi-havasokból termelik ki – beindult a hangszergyártás. 1922-től az akkor még magántulajdonban levő Lehel & Diamantstein fűrészgyárban félkész vonóhangszer-részeket, fadrótot és zsalut is készítettek, amelyeket exportáltak. A hét részvényes tulajdonában álló cég vezetője Maximilian Diamantstein volt. A gyár egykor a vasútállomással szemben volt. Egyik épülete ma is áll, a jelenlegi Remex cég bútorgyára használja.

1932-ben a Lehel & Diamantstein fűrészgyárban, a többségi tulajdonosok javaslatára, a minőségileg nem megfelelő (sz.m.: a hangszergyártásból megmaradt) rezonáló faanyagból hozzáfogtak a csónakgyártáshoz. Létrejött a Nautica SAR társaság. Meghívták a vállalatot a budapesti MTK Margitszigeti csónakházának tervezőjét és mesterét, Wichardt Józsefet, aki először három bútorasztalost megtanított csónakot készíteni. Köztük volt a jelenlegi tárlat kurátorának édesapja, Varga László is, aki a marosvásárhelyi Székely-Réti bútorgyárban kezdte a bútorasztalos mesterséget, majd Szászrégenbe költözve, autodidakta módon sajátította el a mesterség fogásait, később a csónaképítést is megtanulta. Eleinte séta- és sportcsónakokat gyártottak. 1935-ben a gyárat megvásárolta két testvér, a Teleorman megyéből származó Nicolae és George Iliescu. Az új tulajdonosok kiszélesítették a kínálatot, többféle csónaktípust állítottak elő. A séta- és sportcsónakok (kajak, kenu, szkiff, gig) mellett különböző méretű motorcsónakokat, motoros jachtokat, többszemélyes halastavi, mentő-, tengerész kiképzésre használható, folyami és tengeri hajózásra alkalmas haszoncsónakokat is gyártottak. Nagyon sok csónak került a Bukarest környéki tavakra, tehetősebb emberek tulajdonába. 1940-ben, a bécsi döntés után a gyár felszerelését Giurgiuba költöztették. A második világháború alatt kevés csónakot gyártottak, a világháborút követően viszont újra fellendült az ipar. 1945-ben megalakult a Reghinul SA faipari vállalat, amely 1948-ban felvette az IPEIL Reghin nevet, és nemsokára az ország egyik legismertebb faipari kombinátja lett. Különálló részlegeként gyártottak bútorokat, hangszereket, 1950 és 1960 között vitorlás és motoros sportrepülőket, 1960-tól sportcikkeket, 1971-től forgácslapot, 2008-tól pedig farostlemezt.

A csónakgyártáshoz fűződő eseményként, 1949-ben, majd 1950-ben a gyár tapasztalatcserét szervezett cseh sportcsónaképítővel. Egyik évben a csehek jöttek Szászrégenbe, majd a romániaiak utaztak Csehszlovákiába. Ennek köszönhetően hozzáfogtak a professzionális sportcsónakok (kajak, kenu és szkiff) gyártásához. A versenyképesé vált szkiffekkel a román evezősport-válogatott szép eredményt ért el az 1952-es helsinki olimpián. A Szászrégenben előállított sportcsónakok minőségét igazolta az is, hogy az ott épített kenuval 1956-ban Leon Rottman, a román evezőválogatott tagja a melbourne-i olimpián egy-egy aranyérmert nyert az 1000 és a 10.000 méteres pályán is. Ezután a szászrégeni kajakokkal, kenukkal és szkiffekkel versenyeztek a román válogatott

Fotó: Vajda György

sportolói, akik több világ- és Európa-bajnoki címet is nyertek a különböző versenyszámokban. 1960-ban azonban egy dán cég rátért a speciális, préselt furnérból készült versenycsónakok gyártására, ami könnyebbé, áramvonalasabbá tette a bárkákat. Nem sokkal ezután az élsportolók 90%-a ilyenekkel állt rajtvonalhoz. Ám a szászrégeni versenycsónakok gyártása nem állt le. Ezeket, főleg a kajakokat, kenukat és a szkiffeket hazai versenyeken, edzéseken használták. Majd megjelentek a műgyantából, üveg- és szénszálból készült csónakok, amelyek jóval könnyebbek voltak, és olyan hidrodinamikai formát öltöttek, amelyet fából nem lehetett kidolgozni. Az utolsó, fából készült csónakok Szászrégenben 1991-ben készültek el. A statisztikák szerint a csónakkészítés története során több mint 200 csónaktípust és mintegy 40.000 csónakot készítettek Szászrégenben.

A szászrégeni művelődési ház kistermében kiállított panók és csónakok között sétálva Varga István azt is elmondta, hogy egész fiatal korában édesapja mellé került a fafeldolgozó gyárba. Nyolcévesen már szegezte azokat a léceket, amelyek segítségével a vitorlás repülő szárnyához szükséges rétegelt nyírfa lemezeket meghajlították. Majd inasként a gyárban sajátította el a famegmunkálás fortélyait. Egy rendeletnek köszönhetően 1960-ban azokban a gyárakban, ahol nem volt megfelelő szakember, megengedték az ott alkalmazott fiataloknak, hogy az egység támogatásával egyetemre menjenek. Azzal a feltétellel, hogy visszatérésük után legkevesebb öt évet az adott ipari egységnél dolgoznak. Így vé-

gezte el Varga István a brassói faipari egyetemet, és került vissza mérnökként Szászrégenbe, ahol a későbbiekben az összevont tervezőosztály (sz.m.: a csónak-, repülő-, hangszer- és fémmegmunkáló egységeknek külön-külön tervezőosztálya volt) vezetője lett. 1966 szeptemberétől nyugdíjazásáig dolgozott a gyárban.

Igazi kuriózumok

A tárlaton látható egykori csónakok különböző helyekről kerültek elő. Az egyik a marosvásárhelyi csónakházban állt, el akarták égetni. Látható még az a – Németországban „kido-bott” – üvegszálas kajak is, amelyet Varga István unokaöccse, Varga Zsolt vásárolt meg és újított fel, s amellyel többször részt vett a néhai Ivan Patzaikin olimpikon által szervezett csónaktúrán a Duna-deltában. Csónakmakettek is megtekinthetők a tárlaton. Az egyiket Varga István édesapja nyugdíjazásakor kapta kollégáitól. A famegmunkálás kéziszerszámaikat is kiállították. Varga István hangsúlyozta: a Szászrégenben gyártott csónakok több mint 80%-át kéziszerszámmal készítették. Több fényképmásolat segít a múltidézésben. Szerecsére egy lelkes gyűjtő (Teplánszky bácsi) albumba gyűjtve megőrizte a fotókat. A szászrégeni faipari mamutgyár egyik részlegét felvásároló, privatizáló mérnök (Ilyés) megtalálta azt a vasszekrényt, amelyben az egykori csónakok tervrajzait őrizték, így ebből is gazdag szemléltetőanyag került a kiállítópannókra. A már említett Leon Rottman olimpikon mellett korabeli képeken büszkén pózolt a szászrégeni csónakok és építőik mellett Ivan Patzaikin és Elisabeta Lipa, a Román Evezősport-szövetség jelenlegi elnöke is. Látható a Maros – a folyót a Malomárokkal összekötő – holtágán az egykori szászrégeni csónakház és környékének rajza is. (Sz.m.: Kollégánk, Ajtay László a Népszívásban évekkal ezelőtt részletes cikket írt a szászrégeni csónakház történetéről. A cikk is látható a tárlaton.)

Varga István néhány kuriózumra is felhívta a figyelmünket. Az egyik fényképen látható az a vászonnal fedett motorcsónak, amelyet egy Duna-deltai vadászaton használt Nikita Hruscov szovjet és Gheorghe Gheorghiu Dej román kommunista pártvezető. S talán a szászrégenieknek köszönhetően (is) vonták ki a szovjet csapatokat Romániából – tette hozzá humorosan Varga István.

Még egy érdekessége van a kiállításnak. Egy másik fényképen, a készítővel együtt látható a Nicolae Ceaușescu szánt, Szászrégenben készített lovasszán. Varga István hozzáfűzte, a tervezőosztály vezetőjeként Bukarestbe rendelte Ghere Mihai, az egykori RKP Központi Bizottságának tagja, a pártgazdaságok országos vezetője, hogy részletesen megbeszéljék a szán formáját, és azt is leszögezte, hogy milyen színű bársonnyal kárpitozzák az üléseket.

Varga István szerint a kiállítással az a cél, hogy elsősorban a fiatalokkal, a gyerekekkel ismertessék meg Szászrégen történetének egyik érdekes epizódját, ugyanakkor népszerűsítsék a fafeldolgozást mint mesterséget. Habár a Maros régi gátján felüli egykori holtág, ahol az evezősklub székháza volt, feltöltődött, az evezősportot kedvelő szászrégenieknek szándékukban áll újjáalakítani a klubot. Azt is megtudtuk, hogy a vitorlás- és motorosrepülő-gyártásról is lesz egy kiállítás. Tervezik, hogy mind a csónakkészítésről, mind a vitorlás- és motorosrepülő-gyártásról állandó múzeumot nyitnak a városban, hiszen Szászrégen a mai napig a hazai fafeldolgozó ipar egyik fellegrája. Évtizedekig ez az iparág élte, élteti az egykori szászok városát.

Sztrájkórság az ország több nagyvárosában

Marosvásárhelyen is utcára vonultak

Október 27-én délben a CNSLR-Frăția országos szakszervezeti tömb a fővárosban és az ország több nagyvárosában, Bákóban, Konstancán, Kolozsváron, Jászvásáron, Târgu Jiun, Temesváron és Marosvásárhelyen is sztrájkórságot szervezett. 13 órakor Bukarestben a Munkaügyi és Társadalmi Szolidaritási, valamint a Pénzügyminisztérium elé is kivonultak a tiltakozók. A szakszervezetek elsősorban a kormány válságkezelő intézkedéseit sürgetik.

Vajda György

Sorin Leonard Bărăscu, a CNSLR-Frăția elnöke rádiónyilatkozatban kifejtette, hogy a gazdasági válság az Európai Unió tagállamaiban, így Romániában is inkább a kis jövedelmű alkalmazottakat érinti. Szerinte a kormánynak kötelessége olyan intézkedéseket hozni, amivel enyhíti a háború és az energetikai válság következményeit, hiszen ezek miatt jelentősen csökkent az életszínvonal. Nehéz tél elé nézünk, ami az ország szegényebb rétegét megpróbáltatások elé állítja, továbbá fokozza az elszegényedést. A gazdasági statisztikák szerint 2002 augusztu-

sától szeptemberéig 1,3%-kal nőtt az inflációs ráta, a tavalyhoz viszonyítva elérte a 15,9%-ot, 2020 októberé és 2021 szeptemberé között a ráta „mindössze” 11,8%-os volt. Ehhez viszonyítva az idén júliusig a földgáz és a villamos energia ára Európában 38%-kal növekedett. A szakszervezetek támogatják az ársapka alkalmazását, továbbá a szakterületen működő nagyvállalatok nyereségének külön megadóztatását, illetve olyan intézkedéshozatalát, ami megakadályozza azt, hogy a nyereséget átmentsék „adóparadicsomokba”, vagyis olyan országokba, ahol kedvezményes adózási feltételekkel lehet működtetni a cégeket. A szakszervezet azt szeretné, hogy Romániában is minél előbb alkalmazzák az unióban hozott válságkezelő intézkedéseket, az energetikai piac reformját, annak elismerését, hogy az energia közjő, és ezért államilag karolják fel az energetikai ipari beruházásokat, a zöldenergia mielőbbi hasznosítását. Mindezek mellett sürgős intézkedésként azt szeretné a szakszervezet, hogy emeljék meg a nyugdíjakat, hiszen a nyugdíjasokat érinti a leginkább a gazdasági válság.

Annak ellenére, hogy Marosvásárhelyre a CNSLR-Frăția tömbhöz tartozó szakszervezetek képviselőiben mintegy 1000 személyt

vártak a közép-romániai fejlesztési régió megyéiből (Maros, Fehér, Brassó, Kovászna, Hargita és Szeben), alig pár százán jöttek el a prefektúra előtti térre, ahol a hangosítóberendezéseket szállító kisteherautókról felolvasták követeléseiket, majd jelmondatok skandalizálását követően felvonultak a város fő-

terén, és megálltak a PSD megyei székháza előtt. A tüntetés idején forgalomkorlátozás volt a főtéren, így a város több utcájában torlódás keletkezett. Nagy Zsigmond alprefektus szerint a sztrájkórságon részt vevők nem nyújtották be a követeléseiket tartalmazó átiratot a prefektúrára.

Fotó: Nagy Tibor

SZÍNES VILÁG

XIX. évf. 43. (833.) szám, 2022. október 28., péntek

London, a királyság fővárosa*

Dr. Ábrám Zoltán

Lélekszámát tekintve London Európa második legnagyobb városa, a statisztikai adatok szerint mintegy kilencmillióan élnek a brit fővárosban. A tizenkét és fél millió lakosával az európai listát vezető Moszkvát követi a sorban. Az Európai Unió legnépesebb városában, Berlinben jóval kevesebben, közel négymillióan élnek, miközben a tizenöt és fél milliós, részben európai és részben ázsiai Isztambulról sem szabad megfeledkezni. De nem Berlin a harmadik helyezett, leszorul a dobogóról, hiszen Szentpétervár több mint ötmillió lakosságával érdemli ki a dobogó harmadik fokát.

Mivel a brit főváros állandóan turisták és üzletemberek százait vonzza, ugyanakkor az ingázók és az átmenetileg itt tartózkodók

báját. A rómaiak az általuk létrehozott virágzó kereskedővárost erődítményekkel vették körül, majd amikor 410-ben kivonultak Britanniából, London az angolok és szászok katonakirályainak az uralma alatt gazdálkodó várossá lett. Később kifosztották a vikingek, majd kétszáz éven át a nyugati szász királyokkal vívott csaták kereszttüzében állt, és 1066-ban kénytelen volt behódolni a normann uralomnak. A következő évtizedekben fejlődésnek indult, a civilizáció útjára lépett. Megépült a várbörtön (Tower), a 12. században a város jogot nyert adók kivetésére és saját kormányzó megválasztására. Az angol tradicionalizmus a mai napig őrzi azt a gyakorlatot, miszerint minden év szeptemberének végén látványos körmenetet követően választják meg – azaz többnyire hivatalában megerősítik – a City első emberét.

A következő évszázad határviták, bárói harcok, valamint a kereskedőcéhek és a kolostorok hatalmának a megerősödése jegyében telt. Fontos esemény az angol parlamentarizmus kezdete; 1338-ban III. Edward király a Westminster tette meg a rendszeresen üléselő parlamenti szék helyévé. Később felépült a városi polgárság befolyását reprezentáló városháza (Guildhall).

1348-ban a fekete halál pusztított Londonban, a város mintegy hatvan ezres lakosságának a fele meghalt pestisben. Jelentősebb lélekszám-növekedés csak a XVI. századi gazdasági fellendülés hatására, a Tudor-korszak viszonylagos stabilitásának köszönhetően volt tapasztalható. Ez a korszak VIII. Henrik egyházreformja jegyében telt. London polgársága eleinte az uralkodót, az anglikán Henriket, majd rövid ideig a katolikus Máriát, és szinte fél évszázadon át a takarékos természetű, protestáns I. Erzsébetet támogatta. A XVII. század második felében gyors egymásutánban két nagy csapás érte Londont, épületeit és lakosságát alaposan megtizedelte. 1665–66 a legutolsó és egyben legpusztítóbb pestisjárvány ideje, majd következett a nagy tűzvész (Great Fire), amikor a király pékjének a műhelyében 1666. szeptember másodikán támadt tűz elpusztította a középkori London nagy részét, mintegy háromnegyedét. Fokozott ütemben elkezdődött az újjáépítés; Christopher Wren csillagász-építész neve országszerte ismertté vált.

száma is igen jelentős, „jó szezonban” a szigetország fővárosában a tízmilliót is meghaladja a nem hivatalos összlakosság. London csakis úgy válhatott Európa, a világ egyik legjelentősebb központjává, hogy a brit korona mindig gondoskodott róla. Hiszen London nemcsak egy viszonylag nagy szigetnek, egy jóval kisebb sziget északi részének és több kisebb-nagyobb szigetcskének a fővárosa, hanem több földrész számos országa, a Brit Nemzetközösség számos tagja vallhatja szellemi központjának.

London története Kr. u. 43-ra vezethető vissza, amikor a Britanniában hódító rómaiak Claudius vezetésével legyőzték a délkelet-angliai kelta törzseket. Mindjárt hidat építettek a Temze folyón, a későbbi London Bridge közelében, amely a mintegy negyvenezer fős hadsereg átkelését biztosította. A római úthálózat középpontjában épült fel az egykori Londonium, amely néhány évtized alatt virágzó településsé és kikötővé fejlődött. A rómaiak fórumot, bazilikát, kormányzó palotát és városfalat építettek.

London tiszteletreméltó várostörténettel rendelkezik, és bár két évezredes története során számos csapás érte, kiállta az idő pró-

ba a nagy tűzvész (Great Fire), amikor a király pékjének a műhelyében 1666. szeptember másodikán támadt tűz elpusztította a középkori London nagy részét, mintegy háromnegyedét. Fokozott ütemben elkezdődött az újjáépítés; Christopher Wren csillagász-építész neve országszerte ismertté vált.

A második világháború, a Nagy-Britannia ellen irányuló villámháború (Blitz) alaposan megviselte az angolokat. A németek teljes erejükből bombázták Londont, 1940. május tizedikén a becslések szerint százezer bomba hullt a belvárosra. A város újjáépítésének az

eredményként az ötvenes évek elején jött létre a modern London, impozáns és sokat vitatott felhőkarcolókkal. A hatvanas évek gazdasági fellendülést hoztak London lakói számára, miközben a tömeges bevándorlás, a változó értékek és gazdaságmodellek egyre inkább kozmopolita jelleget kölcsönöztek. A főváros oktatási, művészeti, tudományos, társadalmi élete egyre gazdagodott. Miközben politikuskok váltogatták és váltogatták egymást, a lényeg ugyanaz maradt: sok millió londoni lakos életét biztosítani, életszínvonalát megtartani.

Hogyha egy londonitól afelől érdeklődünk, hogy hogyan juthatunk el a főváros központjába, rövid értetlenség után a szokásos udvariassággal rögtön megkérdezi, hogy tulajdonképpen hová akarunk eljutni. Londonnak ugyanis – a városok többségétől eltérően – nincs centruma, azaz több is létezik. Kinek-kinek a kora, rangja, érdeklődése, esetleg a hangulata határozza meg, hogy számára hol van a központ. Nincsen hivatalosan megállapított területe London központi városrészének sem, de a földalatti Circle vonala, a második londoni metróvonal viszonylag pontosan jelzi a határokat.

Mégis, merre van London központja?

A helybeliek többsége talán a *West Endet* tekinti a város központjának, mert itt található a legtöbb szálloda, üzlet, étterem és színház. Mások a régi Londoniumból és a pénz hatalmából indulnak ki. Ennek megfelelően a City a maga bankjaival, tőzsdéjével, hivatalaival együtt az üzleti élet epicentruma, egyúttal a római kori vármaradványok, a Tower, a Szent Pál-katedrális és egyéb látnivalók helyszíne. De éppúgy központ a *Westminster*, ahol az angol demokráciát megtestesítő épületegyüttesekkel találkozhatunk: a Parlament épületével, a koronázó apátsági templommal, a legsikeresebb brit politikusok szobrai felsorakoztató térrel, a kormány és a minisztériumok épületével. Az utóbbiakat magába ölelő út, a Whitehall végződésein található a *Trafalgar Square* Nelson admirális tekintélyes magasságú emlékoszlopával, mögötte a Nemzeti Galéria, valamint a Szent Márton-templom. Innen a tengerészeti minisztérium diadalív alatt áthaladva és a forgalmas *The Mall* mentén a Viktória királynőről elnevezett és a szobrát őrző tégig végigsétálva, mindjárt a királyi palota, a *Buckingham Palace* látványában gyönyörködhetünk. A turisták számára inkább az utóbbi látnivalók jelentik a városközpontot.

A fiataloknak egészen másat jelent London központja; azokat a városrészeket, ahol leginkább szórakozhatnak, amelyek – főleg esti órákban – élettel teltek. Közéjük tartozik az elegáns, szórakoztató és jó ízlésű *Covent Garden*, a zenehallgatásra és csellengésre hajlamos ifjak ezreit tömörítő *Leicester Square* és környéke, vagy a találkahelynek rendkívül alkalmas *Piccadilly Circus* a kicsi Erősz-szoborral. Ide sorolható a *Soho* is, amely nemcsak ledérségéről híres, hanem egyúttal a vendéglők és kocsmák fellegvárának tekinthető.

A fővárosba látogató vidéki, az olcsó árura vágyó turista gyakran az *Oxford Streetet* tartja központnak, ahol sokat szemlélődhet az ízlésesen berendezett kirakatok előtt. Ahol véget ér a bevásárló-utca, és a *New Oxford Street* kezdődik, a *Centrepoint*nek nevezett, londoniasan alakatlan „felhőkarcoló-bébi” található. Elnevezését onnan kapta, hogy jelentős közlekedési gócpont mentén fekszik.

Londonban amúgy az az érdekes,

hogy mindegyik városrésznél sajátos a hangulata. Az egyes tevékenységeknek, foglalkozásoknak, embercsoportoknak megvan a maga városrésze. A múzeumi központ *South Kensington*, a régiségkereskedők Mekkája *Mayfair*, a költők *Bloomsbury*, a jogászok sűrűsége a Viktória rakpart és a Holborn között a legnagyobb, a nemzeti sajtó főútja a *Fleet Street*. A legtöbb színház, mozi és kiállítóterem a Temze déli partján, a *South Bank Arts Centre* komplexumban működik. A sétálni vágyók és a görkorcsolyázók paradicsoma a *Hyde Park*. És még sorolhatnánk.

Az Egyesült Királyságot a múzeumi igazgi világhatalommá teszik még ma is. London múzeumai, galériái – és tegyük hozzá: könyvtárai – hatalmas szellemi örökséget képviselnek. Általuk a világszerte közé sorolható a brit főváros. Csúpn két példát említek meg. A *British Museum* fogalom a világ múzeumai között; 1759-ben alakult meg egy magángyűjteményből és két magánkönyvtárból, amelyeket a tulajdonosok a nemzetnek adományoztak. Azóta egyre gyarapszik, a mintegy nyolcvan terem arculata állandóan változik; rendkívül gazdagok az egyiptomi és a görög-római részlegek. A *Science Museum* a leghatalmasabb London és talán az egész világ múzeumai közül, öt emeleten térképpel sem könnyű tájékozódni. A tudománytörténet és az alkalmazott tudomány minden ágát átfogják az egyes részlegek.

London hétköznapi ott lüktetnek az irodalomban. Kék emléktáblák tarkítják a házak falát; nagy írók születési helyét, otthonát, alkotóműhelyét jelzik. Hét évszázada virágzik Londonban a színházművészet, de a legelső rendes színházat „csak” 1576-ban létesítették a Temze déli partján. London két legnagyobb kulturális helyszíne a *Barbican* és a *South Bank* művelődési központ, itt található a legnagyobb koncertterem, ahol balett-, opera- és táncbemutatókra is sor kerül. Érdekes műfaj alkotnak a művelődési központok által programszerűen szervezett szabadtéri színházi, tánc- vagy zenei bemutatók, performance-ok. Mindig új meglepetést tartogat az utcai hőmpolygés és a belváros hangulata. A brit fővárosban járva-keelve minduntalan mozgalmasság izzik a levegőben.

* Az Egyesült Királyságról készült sorozatunk 4. része

A múlt, a jelen és a jövő töretlen találkozása Erdélyben

Hitünk és létünk megemlékezése

Az esztendő mindenik ünnepének van egy sajátos külső hangulata, legyen az egyházi vagy világi megemlékezés. Karácsony és szilveszter akkor is a fehéren csillogó hóhullás nosztalgijával él bennünk, ha éppen hó nélküli volt az ünnep, virágvasárnap a rügybontó természet reménységét is jelenti. Reformáció, halottak napja, mindenszentek egymás melletti megtartásában igazi hangulatot kölcsönöz az ős szavakban leírhatatlan természeti színpompája, de ennél többet is hordoznak így együttes megjelenésükben: múlt, jelen és jövő töretlen találkozása. Az épp 555 éves reformációi megemlékezés a szép és értékes múlt felelevenítése, halottak napja az elmúlás-megmaradás állandó jelenléte a virággazdag, sokszínű erdélyi temetőben, míg a mindenszentek éretünk mondott imádsága az örök jövő nagy erőforrása. Ünnepeljünk együtt vagy külön, október és november találkozásának három napja hitünk és létünk lélekerősítő, színes megemlékezése.

Nagy-Bodó Tibor

Dr. Holló László intézetigazgató, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Karának egyetemi tanára:

Nincs már ezen a napon fájdalom

– Katolikus ember számára a halottak napja nem csupán az emlékezés, de a bizakodással teljes remény napja is. Nyilván ez csak a mindenszentek napjával együtt értelmezhető. Nem véletlen ugyanis, hogy a halottak napját mindenszentek napja előzi meg. Tulajdonképpen nem is halottak napján, hanem mindenszentek napjának vigíliáján, előestéjén imádkozunk különösképpen is halottainkért.

Feltámadása új fénybe állította életünket és halálunkat. Egyedi szeretésben emlékezünk halottainkra, és ünnepeljük a sok ismert és ismeretlen szentet. Kérjük az ő közbenjárásukat elhunyt hozzátartozóink számára.

Hitünk szerint így válik nyilvánvalóvá imádságban a szentek közössége. Ez a testvéri kapcsolat a még földi életben zárandókló és az életszentség eléréseért még küzdő egyház, az elhunyt, de az üdvösséget még el nem nyert, talán még tisztítóhelyen lévő, *szenvedő egyház*, és végül a szentek a mennyben, kik a szentséget már elérték a *győzedelmes egyház* tagjai között.

A tagok egyessége nem elvont elgondolás, hanem élettéljes egyesülés. Mi a szentek segítségül hívása által igyekszünk segíteni, teljes bú-

Dr. Holló László intézetigazgató, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Karának egyetemi tanára

Ahogy Fekete István írónk lírai prózában megfogalmazta: „...van egy nap, amikor kimegy a falu a temetőbe, virággal és fényvel, ami elmúlik, és békével, szeretettel, ami nem múlik el. Nincs már ezen a napon fájdalom, csak enyhe távoli szomorúság úszik a táj felett, mint maga az ős bánatos, ködös álomra készülő ragyogása”.

Miután a szeretteink halálától némi időbeli távolságot nyertünk, és kinek-kinek a kötelező gyászfolyamata is a végére ért, már nincs fájdalom, hanem megbékülve és szeretettel valljuk az apostoli hitvallás korábbi kifejezésével a „szentek egységét”, illetve mai szóhasználatlaltal „a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát; a test feltámadását és az örök életet”.

Krisztus szenvedett, meghalt és feltámadt, amivel legyőzte a halált.

csút nyerni a tisztítóhelyen szenvedő lelkeknek. A búcsú a bűnbánat szentségében már földoldozást nyert bűnért járó, ideig tartó büntetés elengedése.

A gyászfolyamat gyakran nem könnyű. Eppen ezért talán jó lesz arra figyelni, hogy életünkben jobban szeressük egymást, hogy könnyebb legyen a gyászunk. Illetve az életben a fontos dolgokat megfelelően kell értékelnünk, hogy ami igazán fontos, arra tudjunk figyelni. Valahogy úgy, ahogy James Patterson ragadja meg a lényegét a *Suzanne naplója Nicholasnak* című művében: „Képzeld el, hogy az élet olyan játék, amelyben öt labdával kell zsonglorködnöd. A labdáknak nevük is van: *munka, család, egészség, barátok és becsület*. Mindezeket a levegőben kell tartanod. Aztán egy napon rájössz, hogy a munka

Fotó: Csedő Attila

gumilabda. Ha leejted, visszapatann. A másik négy labda – család, egészség, barátok és becsület – üvegből vannak. Ha ezek közül valamelyiket leejted, örökre megsérül, megreped, akár össze is törhet. Ha megérted az öt labda jelentőségét, megteremtetted életed egyensúlyát”.

Halottak napja és mindenszentek napja jó alkalom arra is, hogy a saját halálunkra gondoljunk. Bár a népi bölcsesség régen megfogalmazta, hogy „Elj sokáig, halj meg hamar!”. Az évezredes keresztény bölcsesség fohászban azt kéri, hogy „Tüztől, víztől, hirtelen haláltól, gonosz ember szándékától ments meg, Uram, minket!” Imádkozzuk mi is, hogy a szentségek kegyelmi segítségével halhassunk meg, ha eljön az idő.

Sándor István nyugalmazott református lelkész, espereshelyettes:

Reformáció és revolúció, avagy reformáció 1517-ben és ma

– A reformációról újat mondani, írni elég nehéz feladat. Mielőtt átgondoltam, hogy mit is válaszolok erre a kérdésre, eszme-futtatásként beütöttem a Google-keresőbe az ezzel kapcsolatos szavakat.

Temérdek cikket, állásfoglalást, személyes hitvallást és tudományos értekezést lehet olvasni a különböző felületeken ebben a témában. Tehát aki dokumentálni akar, ott meglehet. Megpróbálom azonban megfogalmazni azt, hogy mit üzen nekem ma a reformáció.

Beleszülettem a református vallásba. Természetes volt számomra ez a közeg, ez a felfogás a maga erdélyi egyszerűségével. Mondhatni az anyatejjel szívtam magamba, hogy a Szentháromság Istenbe vetett hittel, Jézus Krisztus megváltásában bízva lehet és kell megélni a keresztyénségemet, vallásomat. Nem mellvegetve, nem tüntetve, de kitaróan, az isteni kegyelembe belesimulva. Lelkészi családban felnöve természetes volt, hogy igei, imádságos közösségben bízzak Isten bűnbocsátó kegyelmében, az Ő mindenhatóságában. Miért gondolok arra, hogy reformáció és revolúció?

Valószínű sokan felteszik magukban a kérdést, ha ezt olvassák... A reformáció nyilván azt jelentette, és jelenti, hogy újjáalakítás.

A reformátorok úgy látták jónak, hogy a korabeli egyházat visszaforgalmadják, és -alakítsák úgy, hogy fe-

leljen meg a tiszta krisztusi tanításnak. Látták azt, hogy a Krisztus váltságálya után eltelt másfél évezred alatt nagyon sok, ami az egyházban, a vallásgyakorlatban jelen volt, nem felelt meg Jézus Krisztus eszmeiségének.

Ezen akartak változtatni a reformáció alapelveivel: *Sola Scriptura* (egyedül az Írás), *Sola fide* (egyedül hit által), *Sola gratia* (egyedül kegyelemből), *Solus Christus* (csak Krisztus által), *Soli Deo gloria* (egyedül Istené a dicsőség). Luther Márton kilencvenöt tételben fogalmazta meg, hogy miben tért el a korabeli egyház a Megváltó Jézus Krisztus tanításától. Nyilván ez egyrészt nagy megbotránkozást, felháborodást okozott, keltett az egyház berkeiben, a falusi papoktól kezdve egészen a pápaságig.

És itt jön be a *revolúció*, a forradalmi megnyilvánulás, Európa-szerte elterjedt a hitújítás eszméje, egyre többen elfogadták a reformáció tanait, amelyek a Biblián alapultak.

Teret hódított az anyanyelven történő igehirdetés, megszülettek a nemzeti nyelveken olvasható bibliák, az egyszerű nép számára is hozzáférhetővé vált Isten Igéje.

Az oktatás és sok egyéb területen is friss szelek kezdtek fújni. A protestáns egyházak megszakították a

kapcsolatot Rómával, önálló szervezeteket alkottak, Európa-szerte a fejedelmek, uralkodók az új tanítás mellé álltak, felpártolták a reformáció mozgalmát.

És akkor néhány szót a gondolatom második feléről. Isten a 16. században Lutherre, Kálvinra, Zwinglire és a többi karizmatikus reformátorra bízta az egyház ügyét. Szent Lelke által arra indította őket, hogy az egyszerű, tegnap és ma és mindörökké érvényes Isteni Igét adják tovább mint aranyalmát ezüsttányéron a mindenkor, Igére szomjas embereknek.

Rávilágítottak arra, hogy Jézus mindig az adott hallgatósághoz szól, ahhoz igazította beszédét, példáit. Befoglalták a tanításukba, hogy „*En vagyok az út, az igazság és az élet, senki sem mehet az Atyához, csakis én általam*”. (Jn. 14, 6)

Ő ígét hirdetett zsinagógában, a jeruzsálemi templomban, a pusztaiban, hogy tetején, hajón, a tenger partján. A lényeg az volt, hogy Őt hallgassák.

A mai világban is rá kell jönnünk arra, hogy az egyház és benne mindnyájunk fő feladata az Igéhez való ragaszkodás, annak a hirdetése, Jézus tanításának megélése a mindennapokban. „*Legyetek az*

(Folytatás a 15. oldalon)

Sándor István nyugalmazott református esperes

Hitünk és létünk megemlékezése

(Folytatás a 6. oldalról)

igének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy be ne csapjátok magotokat”. (Jakab 1, 22. Bibliafordítás, Budapest 1996.)

A mai egyház, annak tisztviselői, függetlenül a viselt címtől, beosztástól, a Krisztus-test tagjai, mind oda kell álljunk az Ige mértéke mellé, és meg kell vizsgálnunk magunkat, megfelelünk-e Jézus Urunk elvárásainak, hol és milyen vadhajtásaink, egyéni ambícióink vannak. Meg kell tartanunk az alapot – Sola Scriptura – egyedül a Szentírás –, és arra kell felépítenünk egyéni, egyházi és közösségi életünket.

Bizonytalan világunkban, amikor annyi a kihívás körülöttünk, nagyon sokfelől veszélyeztetve vagyunk, támadásoknak vagyunk kitéve, vissza kell térnünk a gyökerekhöz.

Igy tudunk a világ világossága lenni, így maradhatunk meg egyénileg és mint egyház is. Soli Deo gloria. Legyen mindenkor Istené a dicsőség!

Szabó Előd ürmösi lelkész, a Háromszék-Felsőfehéri Unitárius Egyházkör esperese:

Bölcsességgel és hittel

– Érdekes időszak ez... Kinézek az ablakon. Pont olyan kép köszön vissza rám, amilyennek az októbert, az őszt elképzelni, sablonosan jellemezni szoktuk. Borongós, homályos, hűvös, esős. Legtöbben

tuk Istentől, a rosszat is el kell fogadnunk.” (Jób könyve, második fejezet.)

De a Prédikátor könyvének bölcs írója is megszólít akkor, amikor napos és borús órákra, napokra osztjuk életünk idejét: „Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt... Megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek. Megvan az ideje a táncnak, és megvan az ideje a gyászoknak.” (Prédikátor könyve, harmadik fejezet.)

Az őszi hangulata borongóssá teszi gondolatainkat. Október 6-án és 23-án tragikus történelmi események elevenednek meg közösségi emlékezetünkben. Október 31-én, a reformáció ünnepén a megújulás örök vágyát fogalmazzuk meg, de közben eszünkbe jut, hogy előtte és utána mennyi vér és szenvedés övezte a kereszténység és a vallások útját az emberiség történelmében.

Végül pedig november első napján elcsendesül zajongó elménk, és miközben a megérett vagy viharos szélben túl korán elhullott gyümölcsökre, elhunyt szeretteinkre emlékezünk, mindünknek eszébe jut saját elmúlásunk elkerülhetetlen valósága is.

Forradalmaink, a minden igazságért és egyenlőségért folytatott küzdelem elbukása, a reformáció eszméinek eltorzulása nem kell végérvényesen elkésersítsen és azt mondassa velünk: nem érdemes próbálkozni, mert úgysem változik semmi.

Fotó: Csedő Attila

sége és az Isten jóságába és szeretetébe vetett hit azonban képessé tesz arra, hogy életünk részeként kezeljük és elfogadjuk az életünk egén megjelenő és időnként életünket megrázó viharfelhőket.

Nem véletlen, hogy a nagyszüleink korában az idő évenkénti körforgásában helye volt a vigalom, a mulatság, a csend és az önvizsgálat megszabott szakaszának.

Ezt a rendet mára elavult múzeumi örökségként megbontottuk, és csak a harsogó öröm óráit hajszoljuk, a fájdalmat, a gyászt, a csalódásokat kényelmetlen igazságokként letagadjuk és elrejtjük.

Az évszakok alakulását és jellemzőit azért nem tudjuk befolyásolni, s éppen a borongós őszi hangulat segíthet, és ünnepeink, alkalmaink, melyeket évről évre életünk részeként szentelünk meg.

Bölcsességgel és hittel emlékezünk a történelem véresen és kegyetlenül is dicsőséges, értékes küzdelmeire; bölcsességgel és hittel állunk meg a sírok mellett, melyekbe nem családunkat, nem a szeretetet, nem a szolgálatot, nem a ragaszkodást temettük el, hanem ezen érzések és fogalmak egy-egy hordozóját; bölcsességgel és hittel fogadjuk el és értelmezzük életünk kudarcait, csalódásait, szenvedéseit, melyek nem szabad sóbálvánnyá merevítsenek, hanem erősebbé és együttérzőre alkalmasabbakká kell tegyenek minket.

Kinézek az ablakon. A borongós égen látom, hogy Isten fénye áthat rajta. Az esőcseppek Isten tápláló és megtisztító gondoskodását közvetítik. Megborzongok az őszi hűvösségtől, de hálás vagyok, hogy otthonom falai között meleg van, és még hálásabb, hogy az otthon mulandó falain kívül az Örökkévaló Szeretet melegsége is mindig körülvesz engem.

Tamás János csíkszeredai evangélikus lelképásztor:

Halottak napján mindenkit a temetőbe szólít a világosság reménysége

– Az evangélikus egyház november hónapi igéje Ézsaiás próféta könyve 5. részének 20. verse: „Jaj azoknak, akik azt mondják, hogy a rossz jó, és a jó rossz, és akik azt állítják, hogy a sötétség világosság, és a világosság sötétség...”

És kérdezem, mint ahogyan a gazdag ifjú tette Jézustól: „...mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?”. (Mk 10,17.)

Azt a világosságot, mely megtart és eljuttat az örök világosságba. Avagy sötétség itt e földi életben és kimondani is nehéz, örök kárhozat.

Rajtam múlik? Mit kell tennem? Ki segíthet? Kinek segíthetek, hogyan? Ugye, a te kérdésed is? Evangélikus lelképásztor vagyok. Tudnék sokat, hosszan mondani válaszként. Hadd idézzek az Ágostai hitvallás apológiájából, melyet hiszek és vallok. „A szentek tiszteletéről... a szentekről megemlékezhetünk azért, hogy kövessük hitüket és jó cselekedeteiket, hivatásunk szerint... Azt azonban nem tanítja a Szentírás, hogy a szentekhez fohászkodjunk és a szentektől kérjünk segítséget. Mert egyedül Krisztust állítja élénk közbenjáróul, engeszteléstül, főpapul és szószólóul. Őt kell segítségül hívnunk, és megígérte, hogy meghallgatja könyörgésünket...” (Konkordia-könyv/Az Evangélikus Egyház hitvallási iratai).

Meghallja könyörgésünket, melyet halottak napján kimondunk, vagy csupán egy égő gyertya elhelyezése által szeretünk sirján kifejezünk. Jézus tanítja, hogy imádkozzunk, forduljunk hozzá érettünk és szereteteinkért. Mindazokért, akik fontosak számunkra. Minden szükségben. Ő az, ki bármit megadhat. Őt illeti meg ez a tisztelet. Nem kívánok senki más tiszteletét vagy imádni, mert övé a dicsőség. Övé a világosság a mindennapi sötétségemben. Ő általa lehet örök világosságom egykoron. Így mindazoknak, akik elhunytak. Az örök élet reménységének gyertyáját/világosságát helyezik el minden évben halottak napján híveink. Ezzel a hittel? A hit csírája megvan. Szokásként? De él. Kilométereket utazva sem hagyják el. Szeretteink élete, mindaz, amit kaptunk áldás-

ként, örökségként örizzük. Majd' mindenkit temetőbe szólít halottak napján a világosság reménysége.

Igen. Az elhelyezett gyertya mellett lehet kimondott szóval könyörögni elhunyt szeretettünkért Istenhez. Ahogyan saját betegségünkben, gyengeségünkben, mulasztásainkban Istenhez fordulunk, és nemcsak, hanem gyermekünk, hitvesünk mellettünk élő szeretttünk megpróbáltatásait is Isten elé viszzük, mert hisszük: tőle jöhet erő és kiút a veremből.

Igy kérhetjük Tőle, legyen irgalmas elhunyt szeretettünkhöz. Egyedül Krisztus érdeme, amelyben bízunk. Érettem, érette lehet örök világosságunk.

Örök világosságot kívánunk elhunyt szeretettünknak, magunknak. Tehetünk érte. Van közbenjárónk, Megváltó Urunk, ki értem, érte is szenvedett a Golgotán. Sötétben tapogatózó életembe beragyoghat Isten világossága mint gondviselő Atya. Krisztus hallatni akarja hangját: „úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat”. Sötétben, hogy lássunk, fel kell szerelnünk egy lámpát. Legyen ez mindenkéltől egy tükör, amelybe nézünk: Jézus hegyi beszéde, tanítása. (Máté evangéliuma, 5-6. rész.) Olvassatok el, és mindezek tükrében igyekezzetek lámpás, világosság lenni. Így lesz számotokra Isten világosság már most, itt, a halál árnyékának völgyében, és egykoron örök világosság odaát. Ennek a világosságnak a hitével gyújtatok gyertyát, imát mondva elhunyt szereteteinkért halottak napján.

Szabó Előd unitárius esperes

ilyenkor, ha kinézek az ablakon, elszomorodnak a sebesen elmúlt napsütéses nyárra emlékezve.

Önző az ember, és gyakran összetéveszti a gyönyört, az élvezetet a boldogsággal, az örömmel, az élet értelmével. Ennek a tévedésnek a következményeként a fiatalságunkat, a tavaszainkat és nyarainkat, a napsütéses időszakainkat, a zavartalan, felhőtlen kék eget, a győzelmet, a beteljesedést, a sikereket jónak, az időskort, a hideg őszt és fagyos telet, a vereségeket, a csalódást, a kudarcot rossznak minősítjük.

És amikor keseregve nézzük az ablakon pergő őszi esőcseppeket, vagy számláljuk családásaink és szenvedéseink keserű cseppjeit lelkünk ablakán, a múlt évezredek mélységéből a szenvedő Jób bölcsessége figyelmeztet minket: „Úgy beszélsz te is, ahogy a bolondok szoktak beszélni! Ha a jót elfogad-

Mint ahogy életünkben is tapasztaltuk, hogy amíg valami sikerült, amíg valami megépült, amíg valaminek a mesterei lettünk, addig sokszor elbuktunk, sokszor tévedtünk, sokszor – zsákutcákba keveredve – az újrakezdést és a visszafordulást is meg kellett tanuljunk.

Az Isten által teremtett világ nem olyan egyszerű, nem is lehet olyan egyszerű, mint amilyennek mi sokszor szeretnénk.

Mindennek rendelt ideje van, és ahogy a szépségnek, a gyönyörnek, az élvezetnek megvan az ideje, az értelme, a fontossága, úgy van ideje, értelme és fontossága a nehézségnek, a szenvedésnek is. Ha, Jób szavait használva, bolondokként beszélünk, akkor – értelmetlennek nevezve a halál árnyékának völgyében vezető utat – lázadunk ellene. Az élettapasztalat bölcses-

Tamás János evangélikus lelképásztor

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1021.

<p><i>Rejtő Jenő (igazi neve Reich Lajos) egyik gondolatát idézzük.</i></p>		1	A KÖNYV ELSŐ LAPJÁN VAN	MELEG NÖVÉNY RÉSZÉ	KICSINYÍTÓ KÉPZŐ	IDŐS	... INNI JÓL TUDOK (PETŐFI)
		A					Y
2	H	RAJONGVA SZERET ZAMAT			FÁGYLALT (NÉMET)	GYENGE MI-NÓS. SZÓLÓ	
SKÓT EREDETŰ FÉRFINEV			MOZOG A FÖLD	SKÁLA-KEZDET			SPANYOL AUTOJEL SZILAJ
ÖZÖNLIK			FÁBA VÉS	KOHÓ MELLÉK-TERMÉKE		PÁRATLAN VÁMI!	FOLYÓ (SPANYOL)
HORDÓ LEHET ILYEN					SÉMI NÉP		HOLT NYELV
AMELY TÁRGY			RANGJELZŐ ELŐTAG LATIN ÉS		E HELYRE NÉMET ÉS OMÁNI AUTOJEL		
MENJI (OLASZ) FELTÉVE			BOLTI ÁRUS NŐI NÉV (AUG. 18.)				EZERI INDSZTRIALIZÁL
		VÁLYÚ				BETŰT VET	TÁPLÁL
		NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS					
TALÁL			A SZABADBA RÓMAI 1001		A MÁJ VÁLADEKA AZ ALUMÍNIUM VEGYJELE		
ÉPÜLET MAGAS TETEJE AZONBAN				DÉL-AFRIKAI TARTOMÁNY GYÁSZOL			
		SZERB VÁROS ... URIS (USA-ÍRÓ)			KÁLYHA SÜTŐJE SZINTÉN NE		REDŐNY
SCHÜTZ... (SZÍNÉSZNŐ)				SZINTÉN BECÉZETT ENIKÓ	ROVAR TESTRÉSZE AZONBAN, ELLENBEN		
TILTÓSZÓ			INDUL NÉMA NÉVI			ÁSVÁNYI FŰSZER	TEGNAP UTÁN
HÖLGY, DÁMA (OLASZ)					... ÉS A DE-TEKTÍVEK (KÁSTNER) NÉVELŐ		
L.N.J.	E				LAMARTINE VERSE		

Az OKTÓBERI ÉVFORDULÓK (2.)

című pályázat nyertesei:

Nagy Judit,

Marosvásárhely, Predeal u.

Tökés-Fülöp Csaba,

Marosvásárhely, Băneasa u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

LITTKÉ; WILLIAMS; GAUTIER; WEISZ;

CRANACH; SZÁSZ

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek

a 0265-268-854-es telefonszámon.

Megfejtések az október 21-i számból:

Ikrek:
Ne féljete!

Skandi:
Még nem vagyok benne egészen biztos. Várjuk meg, amíg arccal fordul a közönség felé.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

<p>KÖZMONDÁS</p>		1	2	3	4	I	5	6	7	8	O
		9						10			
11	A	12	13	14	15		16		17		18
19							20				21
22							23		24		25
26							27		28		29
30							31		32		33
33							34		35		36
39							40		41		42
45							46		47		48
							49		50		
	B						N		C		A

VÍZSZINTES: 1. A közmondás első része. 9. Halpete. 10. Autó lentebbi része. 12. A közmondást alkalmazó nép. 16. Eligazító, tanító. 18. ... Derek (színésznő). 19. Túl gyorsan beszél. 20. ... Ekberg (színésznő). 21. Thaiföldi, uruguayi és kambodzsai gépkocsijel. 22. Szántóeszközzel ellátott. 23. Doktor (röv.). 24. Párt! 25. Ébredő. 26. Lényegében avult! 27. Bor lehet benne. 29. Szemcsés anyagot szór. 30. Az itteni. 31. Számolóléc (volt). 32. Hím méh. 33. Szöglet. 35. Bobby ... (olasz énekes). 37. Izraeli légitársaság. 39. Felső társadalmi réteg. 41. A másik parton levő helyre. 43. Keservesen sír. 45. Régi fadarabos játék. 47. Sziget La Rochelle mellett. 49. Fohász. 50. Elő ellentéte.

FÜGGŐLEGES: 1. Gyötrelem. 2. Feszítőeszköz. 3. Királyi ülőhely. 4. Látást zavaró erős fény jelzője. 5. A vizek magyar városa. 6. ... mars! (eredj innen!). 7. Tévé! 8. Drog hatása alá kerülő. 11. A közmondás befejezése. 12. Japán bűnszervezet. 13. Ady Lédájának igazi neve. 14. Tánclepés. 15. Áru pénzzel kifejezett értéke. 17. Ezen a helyen. 20. Északfrancia város. 21. Nyáját irányít. 23. Nagy testű kutya. 25. Ázsiai kettős állam. 27. Jégkorong. 28. Fémhuzal. 29. Perui autójel. 31. Bolek párja. 32. Ruha, tárgy közös neve. 34. Monda. 36. Spanyol Lajos. 38. Idegen művészet. 40. Három (oros). 42. Szótoldalék. 44. Villamosan töltött atom. 46. Izomkötő. 48. Magam. 50. ... Bence (Nyirő József regénye).

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket november 10-ig a Népszavazás címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Németh László író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Kétnejeség állapota – Szúrós arcszörzet. 7. Lélegzik – Hamis. 8. Törpe – Növényi kacs, kocsány. 9. Apró – Úrlap része! 11. Ománi, luxemburgi és osztrák gépkocsijelzés – Páratlan radar! 12. Gabonaörlemény – Ünnepelesen átad. 14. Igevégződés – Az ittrium és a kén vegyjele. 15. Saroglya – Festésre előkészít. 18. Kis testű énekesmadár – Kismértékben. 19. Székely királyfi – Régi aranypenz. 22. Izomkötő szalag – Eme tárgy. 23. Erő rejlik benne – Huszárparancs. 25. Lapos edény – Részben dotál! 27. Ifjúsági Keresztény Egyesület, rövidítve – NÜT. 28. Illatos tavaszi cserje – Hegycsucs. 30. Kettős betű – ...-mög, dohog. 31. Észak-amerikai vízész – Édes ellentéte.

FÜGGŐLEGES: 1. Kétélű vágófegyver – Varangy. 2. Kellemes szag – Olajbogyó. 3. Orvosi csont – De. 4. Harap – Beszédelem. 5. Másolópapír – Kelés, fekély. 6. Népi hossz mérték – Fő ütőer. 10. Papagájfajta – Égéstermék. 13. Lel – Máshollét igazolása. 16. Valódi – Óriáskigyó. 17. Szerves oldószert – Sportszermárka. 20. Indiai nő viselet – Nagyszülő kedvence. 21. Poggyász, tarisznya – Magyar rockegyüttes volt. 24. Történelmi időszak – Bimbó. 26. Megteendő útszakasz – Mauna-..., hawaii vulkán. 29. A milligramm rövidítése – A kalcium vegyjele.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

A természet kalendáriuma (DXXXVI.)

Kiss Székely Zoltán

(...) *Elköltözött innen.
Feljebb egy más égben lakik már...*

Mintha csak saját magáról írta volna **November** című versében **Gárdonyi Géza**, aki száz éve, október harmadik, Skorpionó havának első dekádjában, október 30-án, 1922-ben lépett át egri házának küszöbéről a halhatatlanságba.

*Megérzi az ember, mikor nem is látja,
hogyan valaki jött, és immár mögötte van,
pedig nincsen nesze, sem árnyékmozgása,
s megfordulunk rája.
Így éreztem Istent mindig, hogy velünk van.*

(...) *A nap is búsan jön reggel föl az égre
s hogy kibontakozik szürke köpenyéből,
ablakomra csordul a könny a szeméből.
S mégis ő az, kinek maradt még reménye,
hogy csak meleg kell és az ő áldott fénye,
és minden föltámad...*

(...) *El-elnézem olykor időtlen hosszasan
a vágató csikóst a kályhám oldalán,
ahogy a mély árkon szilajon átrohan,
és sohasem ér túl a rámakarikán.
Valami boszorkány, – hátul vagy előtte, –
belebűvölte itt őt a levegőbe.*

*És én egyre várom, álmodozva várom,
hogy egyszercsak mozdul és elvágat tovább
hajtja a vascsikós vasból való lovát,
és csak üres helye marad a kályhám.*

*De im nemcsak magam húzódtam e zugba:
két légy is ül itten előttem a falon.
Csendesesen megülnek egymás mellé bújva
nem tartanak attól, hogy őket zavarom.
Két kis légy. Honnan jött? Itt rejtőztek nálam,
s fázlódtak a szoba valamely zugában;
aztán megéreztek a föléledt kályhát,
s tartja most mindegyik melegnek a hátát.
Máskor tán kedvetlen szemmel nézném őket,
de most, hogy elűztem, nem volna rá lelkem.
Nézem, hogy nyújtóznak és melengetőznek,
s ők is néznek talán nagyálmosan engem.
Néznek, és magukban áldják a jó kályhát.
Összedörzsöli egy a hátulsó lábát.
Majd csendesesen ülnek, s nem mozdulnak többet:
átadják magukat a langyos melegnek.
Künn a falevél hull, hulldogál az ágról.
Gondolkoznak ők is a mulandóságról...*

Október 31. – Öt éve múlt félezer éve, hogy 1517-ben **Luther Márton** kifüggesztette ama 95 pontot a wittenbergi vártemplom kapujára. A **reformáció közelgő emléknapjára** a 120. év, 1902. november 2-án született **Illyés Gyula** poémáját idézem 1946-ból:

(...) *Kik „ott álltatok, nem tehetve másképp”,
mert... megalkuvás nincsen,
mert a langyosat kiköpi az Isten,
(...) mennyi az igazság még öklötökben,
mely négy százada oly nagy esküt morkolt,
mely kőbe s öröklétbe görcsösödten
tartja ma is a bibliát s a kardot?*

Nézem a fenyők mély-zöld tetejét, ott fenn lappang valami rejtelmes szép veszély

A reformáció genfi emlékműve előtt a megbékélés hétköznapi méltóságáról szól:

*A kétféle had
és hit várai szemközt állanak
ma is, az én hazámban is; a zordon
fehér-falú s arany-cifrázta templom
vén tornyai még ágyúként vitáznak
minden beharangozáskor; vasárnap
papjaik bent még ősimód dörögnek,
de kijövet az utcán átköszönnék
s ujjon mutatják, hogy hány órákor
s kinél lesz ferbli-kör vagy harcsa-tor
s egy kis ital.*

És megérkezünk novemberbe. A hónapot már a középkorban is őszi lombszín ruhájú, repülő ifjú jelképezte, fején boglyós olajág koszorúval – a mediterráneumban november az olajboglyósüret kezdete. Az alak baljában a hónap terményeivel, répa- és káposztafélékkel teli tálat tart. A hónap régi magyar neve: nyilas hava, illetve e hó első dekádjának legjelentősebb szentje után **Szent András hava** volt.

*A dombon túl eltűnt a sárga nap,
rétek felett repül a pókselyem;
olyan a mai alkonyat,
mint egy hegedű zsongó belseje...*

– **Jékely Zoltán** 1934. nyilas havában indult **Késő tarlózásra** –

*Nézem az égbolt végtelen tavát;
milyen színű? – színének nincs neve.
Lelkemen illatok surrannak át,
hűs illatok, melyeknek nincs neme.*

*Nézem a fenyők mély-zöld tetejét:
ott fenn, rég sejtem, lappang valami
rejtelmes szép veszély, melynek nevét,
ha tudnám, sem merném kimondani.*

*Ma a virágok végsőt intenek,
s tán földbe bújnak, mint a rovarok;
az elpusztult temetőn a kövek
is elfeküdtek – a halál halott.*

November első két-három napja a halottak kultuszát szolgálja, kelta befolyás alatt. A november elsején megtartott mindenszentek napját, mint a másodikán megült halottak napját csak a IX. század óta ünnepli a katolikus egyház. November 1. a kelta év kezdete. Amikor aztán a kelta elem a francia egyházban is megerősödött, akkor a maguk ősi ünnept katolizálták s áthozták az egyházi évbe is. A november elsejei mindszentet Kr. u. 835 óta, a másodikán tartott halottak napját pedig 998 óta tartja meg az egyház. A mindenszentek ünnepe a gyakorlatban halottak napjának vigíliája lett mára, minden keresztény és keresztényen ünnepevé.

A gyertyagyújtás célja, hogy a fázós lelkek ezek fényénél melengethessék magukat, s a sírjaikból kiszabadultak újra visszatérjenek a maguk sírjába. Szláv vidékeken élelmet is helyeztek a sírokra, nehogy a lelkek bármiben is hiányt szenvedjenek és „hazajárjanak”. Ezen a napon a hosszan szóló harangok szava elfeled minden siránkozó hangot. Mély múltunk üzen az ember halálfélelmében.

*A tűzfalakra hűs ködöt
sír a november mélabúsan.
Emberfürtös villamosok
futnak a ködbe koszorúsan.*

*Mindszent-virágos ár sodor
s egy dísztelen sír gondja éget:
ó, hogyha áthajítanám
koszorúval a messziséget.*

Áprily Lajos az 1930-as évek elején **Mindszentkor** az enyedi temető kertben nyugvó édesapját idézi:

*Tudom, hogy vár ma, nő a köd,
nincs rajta rács, nincs rajta kőjegy.
Határon átkiáltanám:
ringasd szelíd karokkal, Órhegy!*

*Körül az este glóriás:
ezernyi gyertya gyűl – s kilobban.
Ő alszik fénytelen tovább
a kergetőző évszakokban:*

*Hó villan. Vérpiros boglyót
fehérbe ejt a rózsá bokra.
Sírok között friss por szítál
a temetői nyúl nyomokra.*

*Aranybogár a bodzafán,
a csúcson villámok csatáznak.
Karó-dárdás teraszokon
asszonyok szólót karikáznak.*

*A sárga gesztenyés tövén
az élet ifjú láza tombol.
A labdázó fiúk zaját
szél hozza a kollégiumból.*

Finom fényben fürdő toszkán táj a Kis-Küküllő mentén

*S jönnek szirénás, vad szelek,
hogy fenn az új telet jelentsék.
Az én életem évszakos,
az ő évszaka: végtelenség.*

Elterjedt szokás: ezen az estén otthon is ég a gyertya, mégpedig annyi szál, ahány halottja van a családnak.

S égjen egy gyertya a magyar tudományért. Nem az 1825-ös pozsonyi országgyűlési felajánlás miatt, de az 1824-es temesvári levél jogán: a **Bolyaiaknak**. November 3. 1997 óta a magyar tudomány napja a magyar tudósok 1996-os világtalálkozójának döntése alapján.

*Mogyoróbarkák,
Ilyenkor tarkák
Vén hegyeim llandán;
Kéklík a Lápos,
Márvány, világos
Medrében iramodván?
Rá rőt levél hull,
Csillog, lefordul,
S már más jön némán, lomhán.*

A Lápos-hegység alatt, Nagyilondán 1898-ban született, Tordán érettségizett, 1919-ben a bevonuló román királyi hadsereg ellen közkatonaként harcoló, ezért a csonka országba magát száműző későbbi költő, **Fodor József** 1949-ben megjelent **Boldog zendülés** című kötetének **Mogyoróbarkák** című versével indulok lassan novembernek –

*Öreg hegyekben
Forr az ős csendben,
Lengenek a vén lombok;
Aznak a bokrok,
Csurgós, felkotrott
Utak, korhadat facsonkok;
Egymáson átdőlt
Fák-köze megtölt,
Simák, barázdák, hantok.*

*Vén erdőm hervad,
Régi levélszag
Száll hozzám ide onnan;
Nem járok én már;
Ha hív a hév nyár;
Csapásait magamban;
Gombát kutatván,
Vagy boglyók hadján
Csüggve halk ámulatban.*

*Innen is érzem
Fák zöreijében
Az a hang hozzám elhat:
Csuhan, Plesenyben
Lép most a lelkem,
Míg nagy Budapest ringat;
Járdán a lápos,
Pisztráng-ficánkos,
Fákban az a hegy hervad.*

*Tündér homályát,
Méla csodáját,
Mint halk hálót, így vonván,
Amerre lépek,
S ős erdők égnek,
Az a régi mosolyg rám –
S ha lomb lehamvaz,
Ama vén lomb az,
mely ül anyámnak sírján.*

Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2022-ben, október végén

28. MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETKÖZI KÖNYVVÁSÁR

2022. NOVEMBER 10-13. MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ

KIEMELT PROGRAMOK

KÖNYVBEN UTAZUNK

CSÜTÖRTÖK • 2022. NOVEMBER 10.

18³⁰ • Nagyterem
KORSZELLEM, ÉRTÉKREND, EMBERIÉSSÉG
A MAI MAGYAR IRODALOMBAN
 Meghívottak:
 Bereményi Géza • Korpa Tamás • Markó Béla
 Péntek Orsolya • Tolnai Ottó • Vida Gábor
 Moderátor: Mészáros Sándor

PÉNTEK • 2022. NOVEMBER 11.

17³⁰ • Kisterem
VAN-E JELENTŐSÉGE A KÁNONBA-TARTOZÁSNAK
AZ IRODALMI ÉRTÉKEK MEGÍTÉLÉSEKOR?
 Meghívottak:
 Darvasi László • Fekete Vince • Garaczi László
 Márton Evelin • Márton László • Szántó T. Gábor
 Moderátor: Szegő János

19⁰⁰ • Nagyterem/Színpadtér
KÖNYVBEMUTATÓ/ŐSBEMUTATÓ
 Nyáry Krisztián **ÍGY SZERETTEK ŐK 3.**
 A szerzővel Mészáros Sándor beszélget
 Közreműködik Kiss Bora és Csíki Szabolcs

SZOMBAT • 2022. NOVEMBER 12.

11⁰⁰ • Nagyterem
MUZSIKÁCSKA
 Gyermekkoncert az Evilági zenekar előadásában

16³⁰ • Kisterem
KÖNYVBEN UTAZUNK – Kiss Noémi, Nyáry Krisztián,
 Oravecz Imre és Péntek Orsolya beszélgetése
 világról, tájakról, szokásokról és azok leírásáról
 Moderátor: Mészáros Sándor

18⁰⁰ • Kisterem
A „NŐI” JELZŐ JELENTŐSÉGE
A MAI MAGYAR IRODALOMBAN
 Meghívottak:
 Berg Judit • Kiss Noémi • Márton Evelin
 Papp-Zakor Ilka • Péntek Orsolya • Szöcs Petra
 Tóth Krisztina
 Moderátor: Torma Mária

VASÁRNASZOMBAT • 2022. NOVEMBER 13.

10³⁰ • Kisterem
VERS ÉS ZENE • Tóth Krisztina költő és Szántó
 Marcell gitárművész műsora

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ELADÓ 10 hektárról szemes kukorica, egyenesen a mezőről. Tel. 0745-816-738. (17649-I)

ELADÓ régi 4/4-es hegedű. Tel. 0746-486-018. (17659-I)

ELADÓ garázs (30 m² + szerelőakna) a Rozmaring utcában, a 137. szám alatt. ELADÓ 10-12 tonna kukorica tárolására alkalmas fémkas Backamadaron. Tel. 0770-240-416, 00-36-20-987-3634. (17664-I)

ELADÓK fémmegmunkáláshoz gépek, szerszámok és anyagok. Tel. 0744-882-031. (17684-I)

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (17079-I)

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (17234-I)

ELADÓ 20 ár beltelek Agárdon. Tel. 0752-708-718. (17300-I)

ELADÓ 3300 m² belterület Nyáradgálfalván, a 142/A szám alatt. Tel. 0741-174-932. E-mail-cím: fogdok@gmail.com (17339)

ELADÓ idéni csöves törökbúza nagy tételben. Tel. 0265/314-488. (17492-I)

ELADÓK: összecukható vaság, húsdaráló, dió és mák, könyvek, csónakos varrógép, hintaszék, festmények, keretek, rádió, aragázkályha, porszívó, szép cserefa ajtó, többféle bútordarab, lemezek, órák, csergeterítő, üvegkorsók, többféle nagy és kicsi edény, 15 db báránypár, sok baba, kerékpár, szőnyegek, fából kiságy, régiségek, ezenkívül sok egyéb, minden olcsón. Csere is érdekel. Tel. 0265/242-342. (17511)

LAKÁS

ELADÓ magánház Maroszentkirályon, a Rásáritului negyedben. Tel. 0744-528-606. (23267)

KIADÓ összkomfortos, bútorozott, 2 szobás tömbházlakás a Kövesdombon, a piac közelében egy idős ember számára. Tel. 0752-833-612. (17372-I)

36 m²-es, MÁSFÉL SZOBÁS, bútorozatlan garzonlakás kiadó hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (17366-I)

GARZONLAKÁS kiadó. Tel. 0744-694-380. (17512-I)

KIADÓ tömbházlakásban egy szoba egy személynek. Bére: 500 lej + garancia. Tel. 0771-677-830. (17560)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát szervez az alábbi állások betöltésére:

– egy **BELSŐ AUDITORI** állás (COR-kód 241105).
 A versenyvizsga időpontja: november 17., 10 óra.
 Jelentkezési határidő: november 9-én 15.30 óra.

– egy **REPÜLŐTÉRI BIZTONSÁGI ŐRI** állás (COR-kód 315509).
 A versenyvizsga időpontja: november 21., 10 óra.
 Jelentkezési határidő: november 14-én 15.30 óra.

Ajánlunk: vonzó fizetést, minden munkanapra 30 lejes étkezési jegyet, évi vakációs tikketeket, a szállítást elszámolását és egyéb kedvezményeket.

Részletek a www.aeroportultransilvania.ro/category/cariera/ honlapon vagy a 0265/328-888-as telefonszámon. (sz.-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-ÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

DR. INCZE SÁNDOR belgyógyász főorvos betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatt. Tel. 0265/265-112. (16891-I)

AUTÓSZERELŐT alkalmazunk KAMIONSZERVIZBE. Tel. 0744-692-871. (23267)

MAGÁNCÉG MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

Az **OLIGRAF NYOMDA** műhelyébe **MUNKAERŐT** alkalmaz. A betanítás biztosított. Tel. 0725-917-421. (66825-I)

A **THEREZIA KFT.** MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSRENDSZER-MENEDZSERT alkalmaz. Önletraját a cég székhelyére vagy a therezia@therezia.ro e-mail-címre várjuk. Érdeklődni a 0749-228-434-es telefonszámon lehet. (66821)

MAROSVÁSÁRHELYEN tapasztalattal rendelkező **VARRÓNŐKET** alkalmazunk. Betöltendő helyek száma: 5 gépes és egy vasalói/csomagolói állás. Bérezés: havi nettó 2000 lej (kézbe). Munkaprogram: hétfő-péntek 8 óra/nap. Részletek a 0749-521-125-ös telefonszámon. (66819-I)

A **cserefalvi ECP AUTÓBONTÓ** munkaerőt keres a következő állásokba: **KARBANTARTÓ, AUTÓ-SZERELŐ-SEGÉD** és **AUTÓBONTÓ**. Jelentkezését, kérjük, jelezze a 0754-605-358-as telefonszámon. (66829-I)

therezia®
 Mezőpaniti tejtermékek...

ÜZENET SZERETETTEL

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VASÁRNAP 13:30-TÓL

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT - MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal a székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1-3. szám) **november 16-án 11 órai kezdettel** nyilvános árverésen értékesíti az alábbi cégek ingó javait, a költségvetéssel szembeni adósságuk behajtása céljából:

SINAGRO KFT., adószám 6565250, Szentpál, Fő út 10. szám, Maros megye
– Aeromat Becker TSZ hatsoros vetőgép, 721682-es széria, kikiáltási ár 17.432 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsték 75%-a. Második árverés.

PLUTO TAXI KFT., adószám 31793968, Marosvásárhely, Malom utca 29/4., Maros megye
– 2016-os telefonközpont nagyon jó állapotban, kikiáltási ár 5.150 lej + 19% héa
– 2016-os ICCO1 IT-rendszer jó állapotban, kikiáltási ár 750 lej + 19% héa
– Buget Call Center Univerge SV8100 szerver jó állapotban, kikiáltási ár 1.300 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsték 50%-a. A fenti javak, a 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelyének 11. és 14. bekezdése értelmében eladhatók a felajánlott legnagyobb összegért, ami nem lehet kevesebb, mint a becsték 25%-a. Negyedik árverés.

ALL MEDIA PARTNER KFT., adószám 25293321, Dicsőszentmárton, Köztársaság utca 51., Maros megye
– zöld színű EXTEC C12, 2004-es lánctalpas betonzúzó, közepesen kopott, hiányzó motorral, nem működőképes, kikiáltási ár 185.453 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsték 50%-a. Az ingóság a 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelyének 11. és 14. bekezdése értelmében eladható a felajánlott legnagyobb összegért, ami nem lehet kevesebb, mint a becsték 25%-a. Negyedik árverés.

RAPID ELECTRIC KFT., adószám 35514977, Marosvásárhely, Dózsa György utca 84. szám, Maros megye
– kék Renault FN60E7 Messenger haszonjármű, háromajtós, háromhelyes, 1996-os, 122.539 km-ben, dízel, 85 kW-os, 2499 köbcntis, alvázszám VF6FN60A000007077, rendszám MS-12-NFM, kikiáltási ár 86.102 lej + 19% héa;
– metalizált szürke BMW 560L/PX51/525D személygépkocsi, ötajtós, öt férőhelyes, 2007-es, 376.059 km-ben, 145 kW-os, 2993 köbcntis, alvázszám WBAPX51000CT96206, rendszám MS-13-RAP, kikiáltási ár 24.661 lej + 19% héa;
– fehér Fiat Doblo 223/ZXF1A, 2005-ös, négyajtós, két férőhelyes, 1.780.000 km-ben, dízel, 77 kW-os, 1910 köbcntis, alvázszám ZFA22300005323412, rendszám MS-53-TOP, kikiáltási ár 13.196 lej + 19% héa;
– kék Mercedes Benz Vito 108 CDI, 2006-os, négyajtós, kilenc férőhelyes, 244.739 km-ben, 60 kW-os, 2148 köbcntis, alvázszám WDE63819413544328, rendszám MS-53-RAP; kikiáltási ár 9.506 lej + 19% héa;
– zöld Nissan Navara D40 CO2 személygépkocsi, ötajtós, öt férőhelyes, 2006-os, 290.000 km-ben, dízel, 2490 köbcntis, alvázszám VSKCVND40U0121478, rendszám MS-39-RAP, kikiáltási ár 24.698 lej + 19% héa;
– kék Skoda Octavia SEAXRX01 személygépkocsi, ötajtós, öt férőhelyes, 2007-es, 283.494 km-ben, dízel, 1900 köbcntis, alvázszám TMBJS21U578844994, rendszám MS-14-KSC, kikiáltási ár 8.691 lej + 19% héa;
– Swift 12/2 Corniche fehér lakókocsi, speciális utánfutó-karosszéria, 1986-os, alvázszám 87SW015472, rendszám CJ-34-PAA, kikiáltási ár 11.549 lej;
– Eurodigger miniexkavátor, kikiáltási ár 25.829 lej.

SNAPPY AMIGOS KFT., adószám 41143482, Marosvásárhely, Viitorului utca 14/6. szám, Maros megye
– fehér Ford Transit gépkocsi, 2006-os, dízel, alvázszám WFOAXTTFA6Y07667, rendszám MS-99-SNP, defektes, szervizben van; kikiáltási ár 11.700 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsték. Első árverés.

ROMWASH CARS KFT., adószám 38187659, Marosvásárhely, Béke utca 68B/19. szám, Maros megye
– Honda Accord gépkocsi, 2005-ös, azonosítószám JHMCL76205C203696, rendszám MS-87-DNO, szedán típus, manuális kapcsolószekrényvel, benzines; kikiáltási ár 12.500 lej + 19% héa;
– Ariston Genus One 35 márkájú hőközpont, COD 3301029, SN 330102923182970001877, hibás, a javítás folyamatban van; kikiáltási ár: 2.250 lej + 19% héa;
– Ariston Genus One 35 márkájú hőközpont, COD 3301029, SN 330102923182970001877; kikiáltási ár: 1.930 lej + 19% héa;
– Masalta MS100 tömörítőlap; kikiáltási ár: 2.472 lej + 19% héa;
A kikiáltási ár a becsték. Első árverés.

A vásárlásban érdekelteket felkérjük, hogy legkésőbb az árverés előtti napig mutassák be a következő iratokat: a vételi ajánlatot, az indulási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló dokumentumot (az összeget a marosvásárhelyi Állami Kincstárhoz kell befizetni, címzett a Brassói Regionális Közpénzügyi Főigazgatóság – Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, számlaszám: IBAN RO95TREZ476506701XXXXXX, adószám 4322637), esetenként az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, román jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítását, román magánszemélyek a személyazonosságát igazoló másolatát, külföldi magánszemélyek pedig a személyi/ültelvével másolatát, saját felelősségre tett nyilatkozatot, hogy az illető nem az adóst képviseli.

Carolina Aurelia Câmpeanu helyettes vezető
Claudiu Laslo osztályvezető

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Lizzie Streit Természetes gyulladás- csökkentők

Maja Lunde A Nap őrzője

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖKI KABINET

Ellenőrizték a Romániai iskolaprogram lebonyolítását

A Romániai iskolaprogram megvalósítását felügyelő megyei bizottság nevében tájékoztatjuk Önöket, hogy 2022 szeptembere folyamán a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság ellenőrzéseket végzett a „Romániai iskolaprogram” lebonyolítását illetően a következő 14 oktatási egységben: Székelyurality Óvoda, Székelyurality Elemi Iskola, Mezőbándi Általános Iskola, Ákosfalvi Általános Iskola, Csatófalvi Általános Iskola, Marossárpataki Óvoda, marosvásárhelyi Bernády György Általános Iskola, Csíkfalvi Általános Iskola, Mezőpaniti Általános Iskola, Mezőpaniti Óvoda, Szováta Óvoda, segesvári Aurel Mosora Általános Iskola I. épület, segesvári Aurel Mosora Általános Iskola II. épület, Segesvári Óvoda. Az ellenőrzések során a következő rendellenességeket állapították meg: az említett egységekben a termékek tárolására szolgáló helyiségek, kivéve a Mezőbándi Általános Iskolát, nem rendelkeznek vezetékcsatlakozással és kézmosóagylóval. Az érintetteknek 30 nap áll a rendelkezésükre, hogy kiküszöböljék a hiányosságokat.

A Maros Megyei Tanács
sajtóirodája